

Esminis pasitikėjimas

Gyvenimas, o ne gimnazijos klasė yra mūsų mokykla. Per pirmuosius šešerius gyvenimo metus mes išmokstame daugiau negu per visą likusį gyvenimą, net jeigu vėliau ir įgyjame keletą mokslinių laipsnių. Pirmaisiais metais mokymasis daug intensyvesnis negu visais likusiais.

Auklėjimas prasideda nuo gyvybės užsimezgimo įsčiose, tęsiasi iki gimimo ir pagreitėja bei sustiprėja, kai vaikas ateina į šį pasaulį. Pačiais pirmaisiais metais formuojasi jo charakteris ir individualybė.

Norėdami suprasti šeimos unikalumą, turime gerai žinoti, kad dvi svarbiausios sielos dalys – charakteris ir individualybė – susiformuoja per pirmuosius šešerius metus. Visas vėlesnis mokymasis yra tik karkaso užpildymas ir eksterjero dailinimas ant šio pamato.

Mes linkę manyti, kad tai, kas įvyko praeityje, priklauso tik praeičiai. „Užmirškime. Dabar tai jau nebesvarbu. Tai nebeturi reikšmės“, - dažnai sakome. Netiesa. Kas įvyksta pirmaisiais mūsų gyvenimo metais, veikia mus visą gyvenimą.

Kai dvejų metų vaikas parkrinta ir susilaužo koją, jis gali likti šlubas visam gyvenimui, jeigu kaulai suaugęs neteisingai. Tai nesunku suprasti, nes tai labai aiškiai parodo rentgeno nuotrauka. Tačiau mes kažkodėl nepagalvojame, kad žmogaus vidus – jo dvasia – taip pat gali būti sužalota. Juk nepatirti meilės, netekti tėvo ar motinos, nebūti žindomam arba būti per anksti verčiamam sėdėti ant puoduko, be abejonės, yra tokios pat realios traumos kaip ir kojos lūžis. Tai dvasinės traumos.

Į emocines žaizdas reaguojama taip pat realiai ir gyvai kaip ir į kojų lūžius, tik dažnai emocinės žaizdos gyja daug ilgiau. Kartais dėl įvykių pirmosiomis savo gyvenimo akimirkomis žmonės emociškai šlubuoja visą gyvenimą! Dar daugiau, kai koks žalingas įvykis dažnai kartojasi, žmogus gali tapti uždaras arba žiauriai agresyvus.

(pagal Dž. ir P. Sandfordai. Dvasinio keitimosi pagrindai. Vilnius, 1996)